

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

Uluslararası Af Örgütü, Osman Şiban (50) ve Servet Turgut'un (55) 11 Eylül 2020'de Van'ın Çatak ilçesinde gözaltına alındıktan sonra helikopterden atılmalarına ilişkin Türkiye yetkililerine mektup gönderdi. "İki kişinin helikopterden atıldığı iddiası da dâhil olmak üzere bu ciddi iddialar derhal, bağımsız ve tarafsız bir şekilde soruşturulmalıdır" denilen mektupta, Uluslararası Af Örgütü'nün incelediği hastane raporlarının, bu kişilerin yüksekten düştüklerine işaret eden yaralanmaları olduğunu gösterdiğine vurgu yapıldı. "Başlatılan soruşturma üzerinde de gizlilik kararı olduğu için avukatlar müvekkilleri hakkındaki dosyalara erişemiyor" denildi.

Gözaltına alındıktan sonra Osman Şiban'la birlikte helikopterden atıldığı iddia edilen ve 20 gündür yoğun bakım servisinde yaşam mücadelesi veren 55 yaşındaki Servet Turgut 30 Eylül'de yaşamını yitirdi.

"Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından HDP'ye yönelik soruşturma kapsamında 2014 yılı Merkez Yürütme Kurulu'nda (MYK) yer alan isimlerin tamamı hakkında gözaltı kararı verildiğini duyurdu. Savcılık; 5-8 Ekim 2014 tarihleri arasında düzenlenen Kobanê eylemlerine ilişkin yürüttüğü soruşturma kapsamında 7 ilde 82 kişi hakkında gözaltı kararı verdi. Gözaltına alınan siyasetçiler hakkında 24 saat "avukat kısıtlılık" kararı getirildi."

Yukarıdaki her iki olayda da; dava dosyalarına Savcılıklar tarafından getirilen gizlilik kararlarının gözaltı süreçlerinde insan hakları ihlallerine, işkence ve kötü muameleye yol açacağına dair kaygıların giderilmesi ve gizlilik kararlarının bu vb. davalarda kaldırılması gerekmektedir. CMK'nın 153. Maddesi ile düzenlenen dosyaya kısıtlama getirilmesi uygulaması AİHS'nin "Adil yargılanma hakkı" başlıklı 6. Maddesinin 1, 2, ve 3 nolu fıkraları ile "Özgürlük ve güvenlik hakkı başlıklı" 5. Maddenin 2 nolu fıkrasına aykırıdır. Buradaki temel aykırılık ceza muhakemesindeki "silahların eşitliği" ilkesinin ihlali ile kişinin adil yargılanma ve kendisini savunabilme, avukat tutma ve avukatının kendisini savunabilme hak ve imkânlarından mahrum bırakılmasıdır.

Bu bağlamda;

1. Osman Şiban ve Servet Turgut dava dosyaları başta olmak üzere açılan ceza soruşturmalarında, gizlilik kararı olduğu gerekçesiyle avukatların müvekkilleri hakkındaki dosyalara erişememesinin yarattığı sorunları gidermeye dönük bir çalışmanız olacak mıdır?
2. Osman Şiban ve Servet Turgut ile ilgili iddia edilen işkence veya diğer kötü muameleyi gerçekleştirdiğinden şüphelenilen kişiler adil şekilde yargılanmak üzere adalet önüne çıkarılacak mı?
3. Dava dosyaları üzerindeki gizlilik kararlarının; Osman Şiban, Servet Turgut ve HDP'ye yönelik soruşturma kapsamında gözaltına alınanların, adalete erişim hakkını engellemeyecek midir?
4. Türkiye'de, uluslararası insan hakları hukuku ve standartları, işkence ve diğer kötü muamele iddiaları her koşulda engelliyor mudur?
5. Dava dosyalarına; Savcılıklar tarafından getirilen gizlilik kararlarının gözaltı süreçlerinde insan hakları ihlallerine, işkence ve kötü muameleye yol açmakta mıdır?
6. 7 ilde 82 kişi hakkında gözaltı kararı verildiğini ve gözaltına alınan siyasetçiler hakkında 24 saat "avukat kısıtlılık" kararı getirilmesinin gerekçesi nedir?
7. CMK'nın 153. Maddesi ile düzenlenen dosyaya kısıtlama getirilmesi uygulaması AİHS'nin "Adil yargılanma hakkı" başlıklı 6. Maddesinin 1, 2, ve 3 nolu fıkraları ile "Özgürlük ve güvenlik hakkı başlıklı" 5. Maddenin 2 nolu fıkrasına aykırı değil midir?
8. 20 gün boyunca yoğun bakım servisinde yaşam mücadelesi veren 55 yaşındaki Servet Turgut'un 30 Eylül'de yaşamını yitirmesi sonrasında, hakkında soruşturma açılan kamu görevlileri var mıdır? Servet Turgut'un ölümünden sonra işkence ve ihmal iddiaları ile ilgili bir inceleme yapıldı mı?